



Visserijbeleid gaat overboord

■ **MARIENE BIOLOGIE**

Door Maartje Kouwen

Het Europese visserijbeleid gaat radicaal op de schop. Wat zijn de plannen en garanderen ze goedgevulde oceanen in de toekomst?

Voor de derde keer in dertig jaar gaat Europa zijn Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) grondig herzien. Afgelopen juli presenteerde eurovisserijcommissaris Maria Damanaki het voorstel voor het nieuwe GVB, dat vanaf 2013 van kracht zal zijn. Dit beleid reguleert de visserij voor de gehele Europese vloot voor een periode van tien jaar. De maatregelen behelzen onder meer een bijvangstverbod, herverdeling van bevoegdheden en bevordering van aquacultuur (zie kaders). Voor het eerst in de geschiedenis heeft nu ook het Europese Parlement zeggenschap over de hervormingen. Reden voor zowel vissers, wetenschappers als ngo's om nu hun stem te laten horen, in een poging het voorstel nog bij te schaven. 'Achtien maanden om dertig jaar slecht beleid te veranderen', reageerde het Wereldnatuurfonds na de bekendmaking. Een grondige herziening van het huidige beleid is nodig; driekwart van de Europese visbestanden is overbevist. Te veel boten jagen op te weinig vis. Gevolgen zijn het teruglopen van vangst, opbrengsten en werkgelegenheid. In sommige lidstaten zijn de kosten voor zeevisserij hoger dan de opbrengsten. 'Business as usual is geen optie', zei Damanaki toen ze het voorstel in Brussel presenteerde. 'Zonder hervormingen zullen slechts acht van de 136 visbestanden in 2022 een duurzaam niveau hebben.

Met andere woorden: als we geen structurele veranderingen doorvoeren, dan verliezen we de ene populatie na de andere.' Europa speelt daarin een grote rol. Na China en Peru is Europa de grootste visserijgrootmacht – met Nederland daarbinnen op de zesde plek – met in 2007 een totale vangst van meer dan 5 miljoen ton vis. Europa is daarnaast wereldwijd de grootste importeur van vis: tweedee van de in Europa geconsumeerde vis is niet door Europese schepen gevangen. In 2002 is internationaal afgesproken dat in 2015 alle vis duurzaam wordt gevangen. Vissers mogen dan enkel vissen binnen de limieten van de *maximum sustainable yield* (MSY): de maximale hoeveelheid die van een populatie gevangen kan worden zonder dat de populatie haar productiviteit verliest en in grootte afneemt. Rooskleurige schattingen laten daarbij een toename zien in populatiegroottes van 70 procent, 17 procent hogere vangsten en drie keer hogere winstmarges.

Bijvangst

Centraal thema in het GVB-voorstel is dan ook duurzaamheid, door duurzaam te vangen, bijvangst te verbieden, enkel duurzame visserij financieel te steunen en aquacultuur in te zetten als alternatief voor visserij. Daarnaast worden bevoegdheden overgeheveld van Brussel

naar lidstaten, komen er meerjarenquota in plaats van jaarlijkse en moet wetenschappelijke kennis worden verbeterd. Volgens Damanaki is het plan goed voor vis, vissers en consumenten. Het voorstel werd internationaal gemengd ontvangen. Voor sommige partijen zijn de doelen te rigoreus, op andere punten zou het voorstel juist ambitie of detail missen. Een systeem van *transferable fishing quotas* moet bijvoorbeeld de

De meest winstgevende onderneming hoeft echter de niet de duurzaamste te zijn

vloot verkleinen, waarbij vissers elkaars visrechten kunnen opkopen. De meest winstgevende onderneming hoeft echter de niet de duurzaamste te zijn. En het geroemde, maar radicale verbod op het teruggooien van ongewilde vangst komt samen met de nieuwe optie om deze bijvangst te verkopen aan vismeel- of diervoerhandelaren. Het zou daarmee de oorzaak van het probleem niet aanpakken. Ook Paul Connolly liet zijn licht over de geplande hervormingen schijnen op een visserij-